

Koper, zink en leien onder één dak

Leidekken geldt binnen de dakenbranche als een specialisme, evenals zink verwerken. Vaak komen deze twee disciplines op dezelfde projecten voor, daarom is het handig beide disciplines in huis te hebben. Twee aansprekende projecten van loodgieters- en leidekkersbedrijf Van Keulen uit Ossendrecht illustreren dit.

In de loop der tijd heeft het loodgieters- en leidekkersbedrijf Van Keulen al verschillende opvallende werken uitgevoerd. Eerder berichtten wij bijvoorbeeld over de uitvoer van de watertoren te Dongen die werd omgebouwd naar een woonhuis en constructiebureau (zie *Roofs* 9-2010), ook tekende het bedrijf bijvoorbeeld voor de dakwerkzaamheden op o.a. de basiliek van Oudenbosch, het Centraal Station van Antwerpen en het Slot Zeist. Het bedrijf werd in 2009 onderscheiden met de promotieprijs van de gemeente Woensdrecht; dit jaar was men genomineerd voor de Prestatieaward 2011 regio Midden- en West-Brabant. Volgens directeur Jurgen van Keulen wil het bedrijf onder alle omstandigheden de kwaliteit van werken waarborgen. Dit is volgens hem ook een belangrijke reden dat het bedrijf veel op aansprekende projecten te vinden is.

Saint Mariecomplex

Het voormalige kloostercomplex Saint Marie te Huijbergen is gerenoveerd. Bij de opknopbeurt werd ook het lood en de leibedekking van de toren vernieuwd. Speciale aandacht ging daarbij uit naar de opvallende uivorm die de top van de toren siert. Ook de goten werden vernieuwd, evenals de hoekkepers en het voetlood. Al het lood is van te voren strak en kantig gezet in het atelier en voorzien van stevigheidszettingen en waterkeringen.

Als dakbedekking van het torendak is gekozen voor de Spaanse natuurlei van monumentenkwaliteit. Deze worden met Maasdekking op het dak aangebracht. Als extra waterdichting is daaronder een waterdichte folie aangebracht. Deze folie biedt tijdens de werkzaamheden, en tijdens de gebruiksfase, extra zekerheid dat het dak waterdicht is. "Het komt wel eens voor dat een lei een onzichtbare breuk heeft waardoor water de constructie kan binnendringen – en enige vorm van lekkages tijdens de werkzaamheden kon men zich hier niet permitteren."

Op dit dak zijn stevige loodlegeringen toegepast: 25-ponds lood voor de hoekkepers en het voetlood. Het lood is ingesmeerd met patineerolie om een fraaie uitstraling te waarborgen en te voorkomen dat er lekstrepen op de leien komen. De detailleien zijn aangebracht met behulp van koperen nagels. Voordeel hiervan is dat deze niet roesten. Ook zijn op dit dak nieuwe zinken goten aangebracht.

De uivormige opbouw – met een houten ondergrond – is in verband met de ronding met leien in Rijndekking gelegd. Hier is eveneens een waterdichte folie onder aangebracht, hoewel de uivorm geen binnenruimte heeft wilde men toch voorkomen

dat op deze manier water de constructie binnen zou dringen. Bovenop de ui is een loden muts gefelst aangebracht. Op het minder steile gedeelte is een grotere overlap gehanteerd, het water blijft daar immers langer liggen.

De zinken goten en de afwerklijst zijn uitgevoerd in 1 mm zink, waarbij de naden van de platen onderling handmatig zijn gefelst en de naden van de goten versterkt ruggend zijn gesoldeerd. Tevens is het kruis behandeld.

Voortdurend was het bedrijf met drie man op het project bezig. "Wij werken vrijwel uitsluitend met eigen mensen die wij intern hebben opgeleid," aldus Van Keulen. "De passie voor het leidekken en zink verwerken willen wij overbrengen op onze medewerkers en we leggen de lat hoog voor mensen die bij ons bedrijf willen werken."

Villa Mattemburgh

Tegelijkertijd werd in dezelfde gemeente de historische Villa Mattemburgh gerestaureerd. Dit landhuis uit 1847 en het bijbehorende landgoed is in het bezit van de Stichting Brabants

uitstraling zou krijgen. De leien werden zoals gebruikelijk met de overlappen tegen de windrichting in (het zuidwesten) gelegd om inwatering te voorkomen. Vervolgens zijn ze bevestigd met behulp van RVS leihaken. Onder de onderste rij leipannen is bovendien een strook 25-ponds lood aangebracht tegen het capillair optrekken van vocht. De goten zijn vervaardigd uit koper en in delen op het werk aangeleverd. De verschillende delen zijn door de verwerker aan elkaar gelast.

Voor de dakkapellen is een kleinere lei gebruikt. De schoorstenen zijn ingewerkt met lood en ook de nok is vervaardigd uit 30-ponds lood. Het op dit project gebruikte lood is eveneens vooraf behandeld met patineerolie ter voorkoming van lekstrepen. Na het aankloppen van het lood wordt het lood nog eens opnieuw ingesmeerd, omdat bij het aankloppen olie verwijderd kan zijn.

Zodoende heeft het dak van Villa Mattemburgh weer een fraai en strak uiterlijk verkregen. Directeur Jurgen van Keulen vertelt altijd kritisch te zijn op de kwaliteit van werken omdat uiteindelijk de details de kwaliteit van het geheel bepalen. Omdat het

Landschap. De restauratie wordt onder leiding van aannemersbedrijf Nico de Bont uitgevoerd naar een ontwerp van restauratiearchitect Ben Massop. Het betreft een zogeheten 'casco-restauratie': van binnen gebeurde vrijwel niets, maar de buitenkant (dak en gevel) werd grondig gerestaureerd. Het doorgezakte dak werd opnieuw 'gericht' en er werden nieuwe dakkapellen geplaatst. In de gevel werden de gevel en de vensters vernieuwd.

Ook dit dak werd, inclusief dakkapellen, voorzien van een nieuwe leien dakbedekking. Ook werden nieuwe (koperen) goten aangebracht. Het dak heeft een totale oppervlakte van zo'n 320 m². Ook op dit project werd het dak vernieuwd door een team van drie mensen van Van Keulen loodgieters- en leidekkersbedrijf.

Een dergelijk monumentaal pand dient een zekere uitvoering te krijgen. Daarom is voor de waterdichting een folie van dubbele glasvlies aangebracht. De hoekkepers zijn ingedekt met 25-ponds lood. De gebruikte Penrhyn leien hebben een dikte van 4-5 mm. De leien worden door de medewerkers op het maaiveld op dikte gesorteerd zodat het dak een gelijkmatige

bedrijf de verschillende disciplines onder één dak heeft kan het de kwaliteit van het totale dak garanderen. Naar verwachting is de restauratie van Villa Mattemburgh dit najaar afgerond, waarmee een belangrijk onderdeel van het cultureel erfgoed van het Brabants Landschap in de oude luister is hersteld. ■

RENOVATIE SAINT MARIECOMPLEX TE HUIJBERGEN

OPDRACHTGEVER: VVE SAINT MARIECOMPLEX TE HUIJBERGEN
DAKWERKZAAMHEDEN: VAN KEULEN LOODGIETERS- EN LEIDEKKERSBEDRIJF TE OSSENDRECHT

RESTAURATIE VILLA MATTEBURGH TE WOENSDRECHT

OPDRACHTGEVER: STICHTING BRABANTS LANDSCHAP TE HAAREN
RESTAURATIEARCHITECT: BOWKUNDIG BUREAU BEN MASSOP TE GEERTRUIDENBERG
HOOFDAANNEMER: AANNEMINGSBEDRIJF NICO DE BONT TE VUGHT
DAKWERKZAAMHEDEN: VAN KEULEN LOODGIETERS- EN LEIDEKKERSBEDRIJF TE OSSENDRECHT
